

SCHRIFTLEZING: Mattheus 16 : 13-26

[Uit het Mattheus evangelie lezen we het verhaal van de belijdenis van Petrus dat hij Jezus herkend heeft als de zoon van God en daarom hogelijk door Jezus wordt geprezen, maar hoe hij direct daarop zegt dat hij zal verhinderen dat Jezus moet lijden: Godenzonen lijden niet!]

PREEK.

Gemeente,

Mattheus vertelt hoe het allemaal begon met een verhaal over een terloops gesprek.

Ze zijn onder elkaar: Jezus met zijn 12 leerlingen, ieder van hen uitgekozen als een tijdloze vertegenwoordiger van de 12 stammen van Israël.

Zo, met zijn dertienen, trokken ze de laatste drie jaren rond, lief en leed gedeeld, veel steun ondervonden van het volk, veel tegenstand ook bij een groot deel van de leiding.

Nu zij op weg zijn naar Jeruzalem voor het feest van de Grote Verzoendag, vraagt Jezus aan zijn mannen :

Wie zeggen de mensen eigenlijk dat ik ben?

Dat klinkt eigenlijk niet als een bijzondere vraag.

Wij stellen hem ook vaak. Uit nieuwsgierigheid om te weten wat anderen van ons vinden. Of om te zien dat ons image past bij onze kennis van onszelf.

Mensen houden er ook van anderen met elkaar te vergelijken. Dat geeft een beetje houvast: als het gaat om een bekende persoon zeggen we: hij is net Gandhi, of: hij lijkt op Kennedy of op Martin Luther King. Doen we dat om een beetje houvast te krijgen? Maken we mensen om ons heen deelgenoot van de geschiedenis. Of hebben we meer vertrouwen in vroeger, omdat het toen allemaal veel overzichtelijker leek te zijn?

Wie de mensen zeggen dat jij bent? Antwoorden de leerlingen Jezus. Nou, sommigen zeggen: Elia, anderen zeggen dat je een reïncarnatie bent van Johannes de Doper, of van Jesaja of nog een andere profeet.

Ze moeten er misschien zelf wel een beetje om lachen: Je weet toch hoe de mensen praten ..? Mensen vinden het moeilijk om iets nieuws te begrijpen. Het is gemakkelijker iets onbekends te vergelijken met iets wat ze kennen, `zoals ze gemakkelijker een herinnering te vertellen dan om precies te beschrijven wat er nu gebeurt. De actualiteit is lastiger te duiden dan het verleden, denken we vaak.

Maar dan is er opeens zo'n typisch Jezus-moment.

En wie zeggen jullie dan dat ik ben?

Boem!

Weg met dat algemene gepraat! Ineens moet die algemene vraag bloedserieus worden genomen. Ineens kunnen ze niet meer terug naar hun oude herinneringen, of naar de geschiedenis van vroeger. Geen vergelijkingen meer, maar een directe heel persoonlijke vraag:

Wie zeggen jullie dat ik ben?

Mattheus vertelt hoe Petrus een hooggestemd antwoord geeft.

En wel voor hun allen:

Wij weten wie je bent! Jij bent de Messias, de zoon van de levende God!

Jij bent niet een grote profeet, geen incarnatie van de geestelijke reuzen van vroeger. Jij bent zelf!

Het grote woord is eruit. Voor de leerlingen geldt voortaan: Niet langer het Messias geheim; Geen geheimzinnigheid meer:

En de meester neemt het buitengewoon ernstig: Mattheus vertelt zijn reactie ook in een bijna liturgische taal:

"Zalig ben jij, Simon Bar Jona, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader die in de hemel is. En ik zeg u, Simon, dat jij van nu af aan Petrus heet. Want op deze Petrarots zal ik mijn gemeente bouwen en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen. Het is de gemeente van die belijdenis die bindt en ontbindt op aarde wat geldt in het verborgene."

Dat overkwam Simon Petrus.

En zo overkomt het ons ook. Daar zaten we gemoedelijk te filosoferen over wie de Man nu eigenlijk is en dan, ineens, onverwacht komt die vraag hier bij ons: *En wie zeggen jullie dat ik ben?*

Niet zomaar een vraag om kennis van te nemen, maar een vraag om te beantwoorden. De afstand tussen de vraag en ons wordt bijzonder klein.

Er wordt niet gevraagd wat we denken: Zo van: ik denk dat u... Er wordt gevraagd wat wij in een ontmoeting als bepalend ervaren. En we weten natuurlijk dat het antwoord op zo'n vraag consequenties heeft. Als zo spreekt moet je ook in contact met degene die je zo hebt toegesproken. En als het je leermeester is, moet je hem ook volgen; moet je met hem in een directe verhouding.

Dat geldt voor ons dus ook.

Wij antwoorden vanmorgen met onze deelname aan zijn maaltijd, want dat is wat wij zo zullen doen: ons brood eten en onze wijn drinken als antwoord op de vraag: wie zeggen jullie dat ik ben? En ons antwoord, al kouwend is dan: wij weten dat jij de Christus bent, de zoon van de levende God. God hebben wij nooit gezien, maar jij hebt hem ons laten zien. (Joh1,19)! Hier aan tafel met je directe rede over brood en wijn als intieme gemeenschap

met jou.

Maar zover is het nog niet.

Terug naar het Mattheusverhaal.

De net zaliggesproken Simon, die vanaf nu Petrus heet en wiens belijdenis de basis, de grondslag en het vertrekpunt van de ~Kerk is, begaat meteen een dodelijke fout. Een klein zinnetje waardoor hij van de hoge positie van de zaliggesproken Petrus in de kuil van de duivelse Simon terugvalt.

Van de drager van de doorslaggevende belijdenis wordt hij de drager van de meest vreselijke ontkenning. Van Rots tot Satan in drie verzen!

Hoezo??

Om geen andere reden dan dat Petrus zijn eigen belijdenis ontkent. Zijn tweede opmerking ontkracht de eerste. Zoals hij even later als de Meester gevangen genomen is, hem zal verloochenen –Ik ken Hem niet ! - , zo verloochent hij hem hier, direct na zijn aanstelling als rots van de Kerk.

Als de meester direct na zijn belijdenis uitlegt dat de Messias, de Zoon van de levende God, veel moet lijden, omdat het tot de dingen van God behoort dat Hij niet de sterken maar de zwakken bovenal zegent, dan roept de net aangestelde Petrus dat zoiets geenszins zal gebeuren!

De Zoon van de Levende God lijdt niet!

Oftewel: Petrus spreekt even zoals mensen dat vaak doen.

Wij zullen wel eens even verhinderen dat onschuldige mensen moeten lijden! De Messias al helemaal. En daarmee ontkent hij alles wat de profeten in de oude geschriften zo majestueus hebben verkondigd: de wereld is in zo'n situatie terecht gekomen dat alleen een lijdende God ons kan helpen.

Zoals de schepper ooit het leven bedoelde is zover weggeraakt uit het menselijk denken en werken, dat alleen een alles omkerende levens- en denkwijze de ommekeer te weeg kan brengen waar – merkwaardigerwijs – iedereen op hoopt. De Messias is bij uitstek degene die lijdt, die moet lijden.

Jezus lijdt om de zonden van de wereld, heeft de Kerk altijd gezegd.

En zo is het ook.

Spiritualiteit in een verkeerde wereld is lijden en verzet.

Dat had Petrus nu weer even niet gezien. De nieuw benoemde leider van de Kerk ontkent de essentie van zijn eigen belijdenis.

[Hier kunnen we even niet om de laatste pauskeuze heen . Wat daar gebeurde was even een adembenemend moment: een opvolger van Petrus, die niet alleen de belijdenis van Petrus herhaalde, maar ook het lijden betrok bij zijn leiderschap. Of hem dat lukt is natuurlijk de vraag van de komende jaren, maar het begin was opmerkelijk en inspirerend. Het vraagt om veel dankbaarheid en voorbede van alle gelovigen]

Maar pas op. Uit het verhaal van Mattheus blijkt dat Petrus ondanks zijn dubbele verloochening niet uit Gods gratie valt. Het NT vertelt ons van nog een aantal kolossale fouten van de belijdende Petrus, maar die verhalen zijn niet bedoeld om een cynische houding ten opzichte van de kerk – en al helemaal niet van de gewone mensjes in de leiding van de kerken - te versterken, maar om te laten zien dat net als Jezus zelf, de Kerk een altijd weer bedreigde gemeenschap is: bedreigd in de zin dat van binnen uit de verloochening dreigt, maar dat ook altijd weer de verwachting het wint van de wanhoop.

Het verhaal van vanmorgen is ontroerend: daar is de belijdende kerk, die voortdurend in de fout gaat; daar is de meester die met ongekende vasthoudendheid de traditie van de profeten uitleeft. Daar is de vraag aan ons: wie wij eigenlijk volgen. Daar is de onverwachte zekerheid dat niet wij, maar de Meester de weg van God vervolgt en ons daarin meetrekt. Daar is het uitzicht op het lijden van de Messias en de messiaanse gemeente dat uitloopt op het grootste wonder aller tijden dat Hij tenslotte wel sterft aan zijn solidariteit en zijn geloofsvertrouwen, maar dat hij juist na zijn dood leeft en verschijnt/ervaren wordt.

Daarom eten en drinken wij vanmorgen ook met hem van brood en wijn om hem zo te gedenken dat wij een met hem zijn en dat wij hem niet zullen verlaten in onze belijdenis ....en onze verloochening.

Amen.